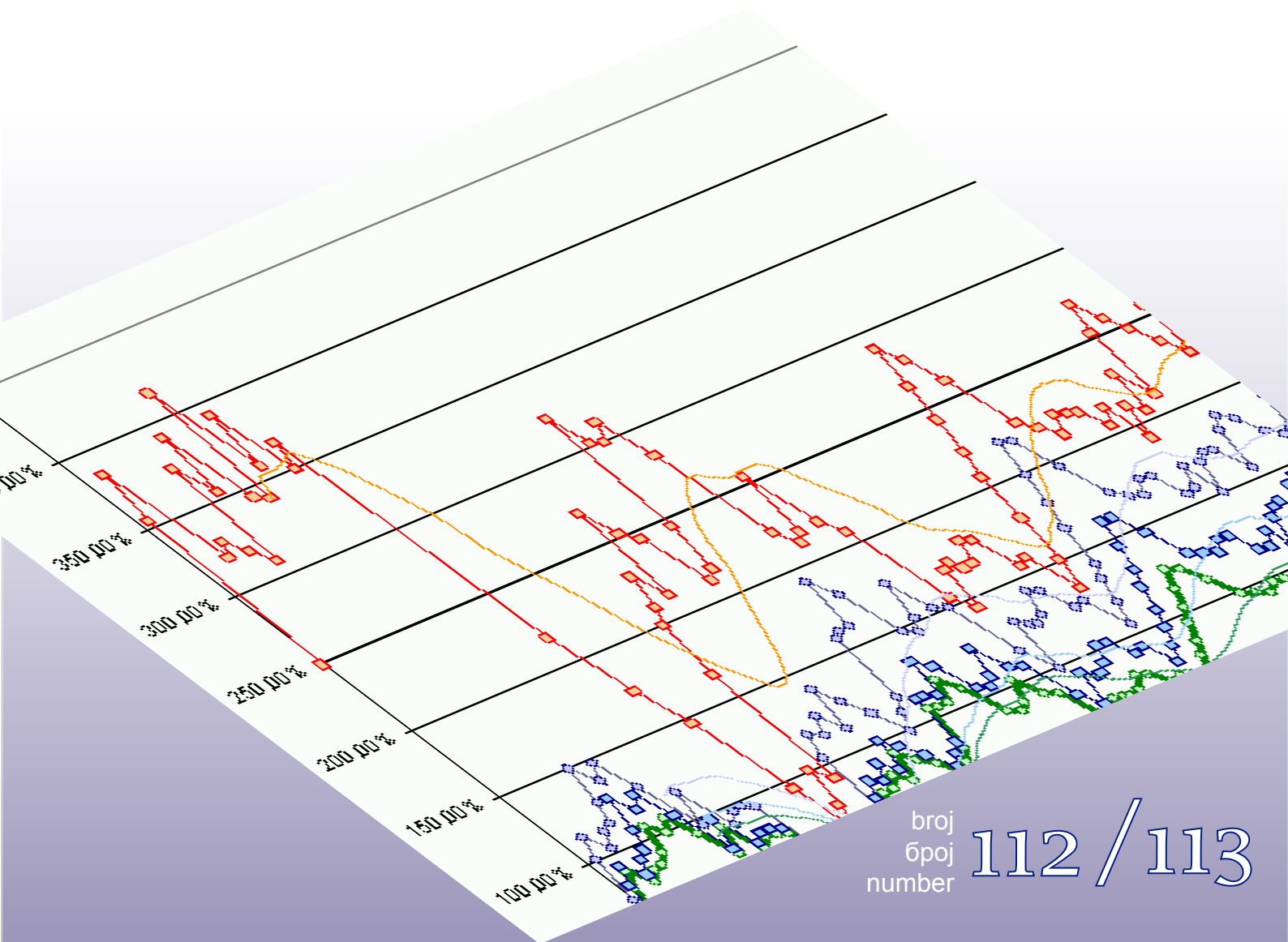

Macroeconomic Unit of the Governing Board of the Indirect Tax Authority

Oma Bilten

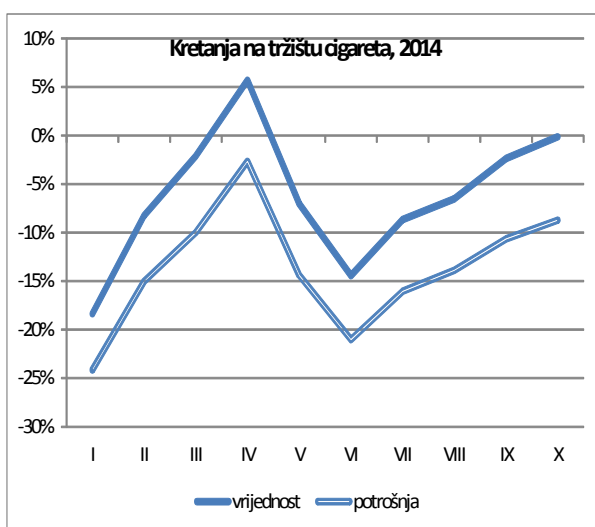

broj
број
number

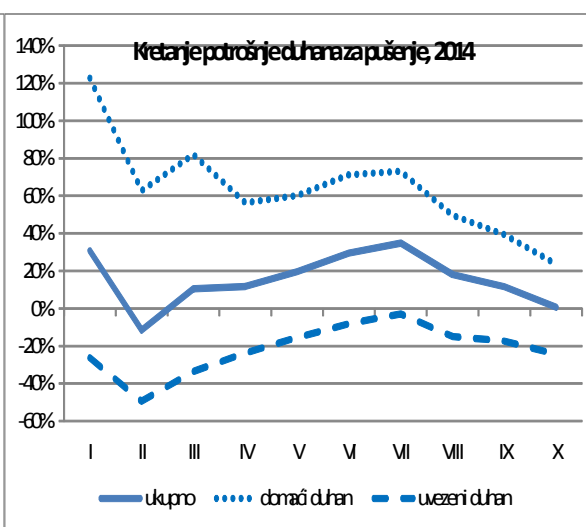
112 / 113

Uz ovaj broj

Za jedanaest mjeseci 2014. ostvaren je rast bruto naplate od neizravnih poreza od 5,5%. Budući da su isplate povrata povećane za 17,9% neto kumulativna naplata je povećana za 135,2 mil KM ili za 3% u odnosu na isto razdoblje 2014. Najveći rast je zabilježen kod neto prihoda od PDV-a od 67,5 mil KM, kod prihoda od trošarina i putarine, ukupno 42,8 mil KM. S obzirom na nisku osnovicu značajan rast je zabilježen i kod prihoda od carina u visini od 19,5 mil KM. Već nakon tri mjeseca od početka primjene izmjena Zakona o trošarinama u području duhana mogu se uočiti pozitivna kretanja na tržištu duhana, koja se odražavaju i na rast prihoda od trošarina. S obzirom na ograničene dohotke i visoku sklonost pušenju, visoke trošarine na rezani duhan bi trebale dovesti do pomjeranja potrošnje sa motanih na jeftinije industrijski proizvedene cigarete. Pred primjenu Zakona pad izdanih trošarinskih markica je dostigao -20% u odnosu na količine iz istog perioda 2013. Posljednja tri mjeseca zabilježen je rast izdanih markica od 11%, tako da je kumulativni pad za deset mjeseci sveden na realnih 8,7%.

Grafikon 1

Grafikon 2

Iz pregleda kretanja kumulativna vrijednosti tržišta cigareta u 2014 uočava se naglo poboljšanje u posljednja tri mjeseca (Grafikon 1). S druge strane, tržište rezanog duhana bilježi smanjenje u posljednja tri mjeseca (Grafikon 2). Da li je došlo do snažnije migracije potrošača sa tržišta duhana na tržište cigareta zbog visokih trošarina na rezani duhan još se ne može pouzdano zaključiti, s obzirom da pad potrošnje rezanog duhana može biti posljedica i nagomilanih zaliha duhana pred primjenu Zakona. Osim toga, izdate markice za cigarete u momentu evidentiranja ne znači automatski promet cigareta, već anticipiranu potrošnju prema projekcijama duhanske industrije.

dr.sc. Dinka Antić
šef Odjeljenja

Sadržaj:

Revidirane projekcije prihoda od neizravnih poreza u razdoblju 2014-2017.g.	2
Konsolidirani izvještaji	19

tehnička obrada : Sulejman Hasanović, IT suradnik
lektor : Darija Komlenović, prof. anglistike

Revidirane projekcije prihoda od neizravnih poreza u razdoblju 2014-2017.g.¹

I PRETPOSTAVKE

Revidirane projekcije prihoda od neizravnih poreza za razdoblje od 2014. do 2017. godine bazirane su na sljedećim postavkama:

- Prognozama makroekonomskih pokazatelja Direkcije za ekonomsko planiranje (DEP) za pomenuto razdoblje, revidiranih u rujnu 2014;
- Izmjenama u politici trošarina na duhan, u primjeni od 01.08.2014.;
- Izmjenama u politici trošarina na pivo, u primjeni od 01.09.2014.;
- Efektima primjene Sporazuma² o slobodnoj trgovini između BiH i EFTA³;
- Tekućim trendovima u naplati prihoda od neizravnih poreza.

Politika trošarina na duhan u razdoblju 2014-2017 podrazumijeva kontinuirano godišnje povećanje specifične trošarine na cigarete u visini od 0,15 KM/paklici, dok se izmjene politike odnose na primjenu specifične trošarine na duhan za pušenje, koja će se u razdoblju 2015-2017 usklađivati sa rastom trošarinskog opterećenja cigareta. Za potrebe izrade projekcija primijenjene su sljedeće stope specifične trošarine na duhan za pušenje:

- 01.08.2014. -31.12.2014.: inicijalna trošarina u visini od 78 KM/kg;
- 2015: trošarina u visini od 80 KM/kg, u skladu sa Odlukom Upravnog odbora UNO⁴;
- 2016 i 2017: 80% minimalne trošarine na cigarete izračunate prema metodologiji koja je propisana Zakonom, polazeći od pretpostavke prevaljivanja novog trošarinskog tereta u cijelosti na kupca.

Izmjene politike trošarina na pivo podrazumijevaju primjenu diferenciranih stopa trošarina na pivo ovisno o obujmu godišnje potrošnje u prethodne tri godine. Dosadašnja standardna stopa trošarine od 0,20 KM/l postaje niža stopa, a viša stopa trošarine iznosi 0,25 KM/l.

II TEKUĆI TRENDOVI NAPLATE

2.1. Ukupna naplata

Prema preliminarnom izvještaju o gotovinskom toku na JR UNO je u rujnu naplaćeno 566,4 mil KM bruto prihoda od neizravnih poreza ili 46 mil KM više nego u istom mjesecu 2013. Budući da su povrati povećani za 31,6% ili za 27,9 mil KM neto naplata je iznosila 450,1 mil KM, što predstavlja rast od 4,2% u odnosu na rujnu 2013. Na razini razdoblja siječanj – rujna 2014 naplaćeno je 4,575 mlrd KM bruto prihoda, što predstavlja povećanje od 208,8 mil KM ili 4,8%. Ipak, zbog snažnog rasta povrata od 116,7 mil KM neto efekti naplate su iznosili 92,1 mil KM. Usporedba naplate u 2014. i 2013. po mjesecima (Grafikon 1) i kvartalima (Grafikon 2) ukazuje na oštre oscilacije u naplati neizravnih poreza u 2014. Nakon snažnog rasta prihoda u prvom kvartalu od 8,4%, drugi kvartal je donio pad od 6%, da bi u trećem kvartalu bio zabilježen rast prihoda od 6,6% (Grafikon 2).

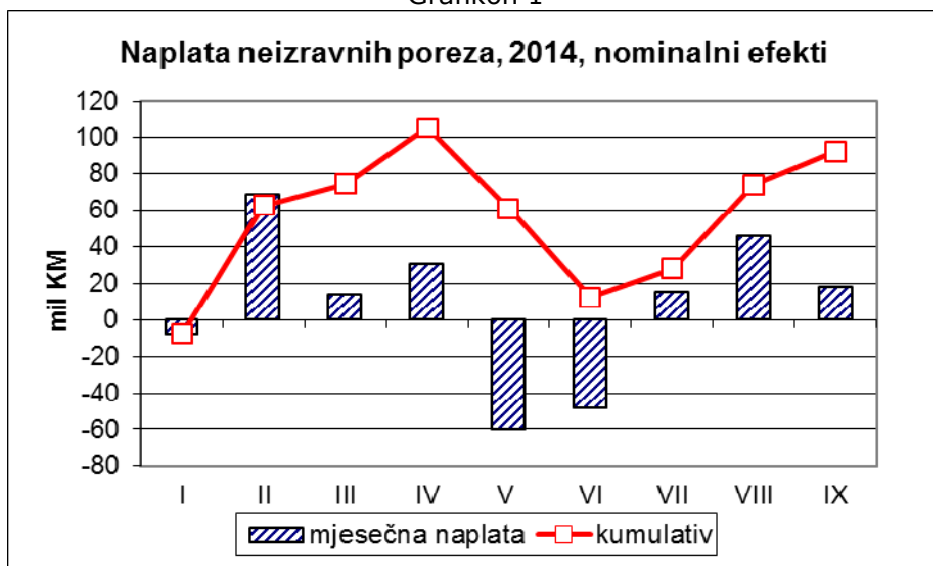
¹ Projekcije su pripremljene u listopadu 2104

² "Službeni glasnik BiH – međunarodni ugovori" br. 18/14.

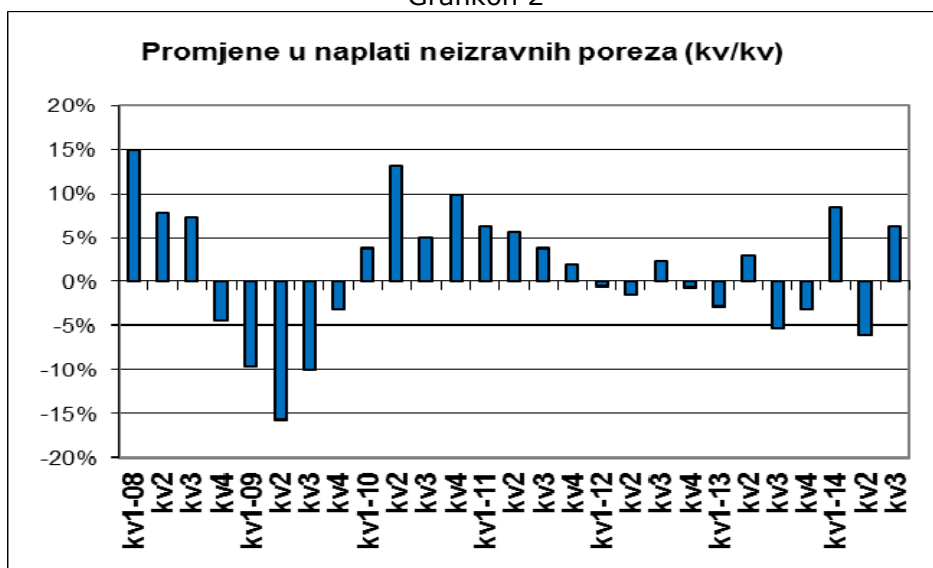
³ Članice EFTA su: Švicarska, Island, Norveška i Lihtenštajn.

⁴ Odluka od 26.09.2014. ("Službeni glasnik BiH" br. 80/14).

Grafikon 1

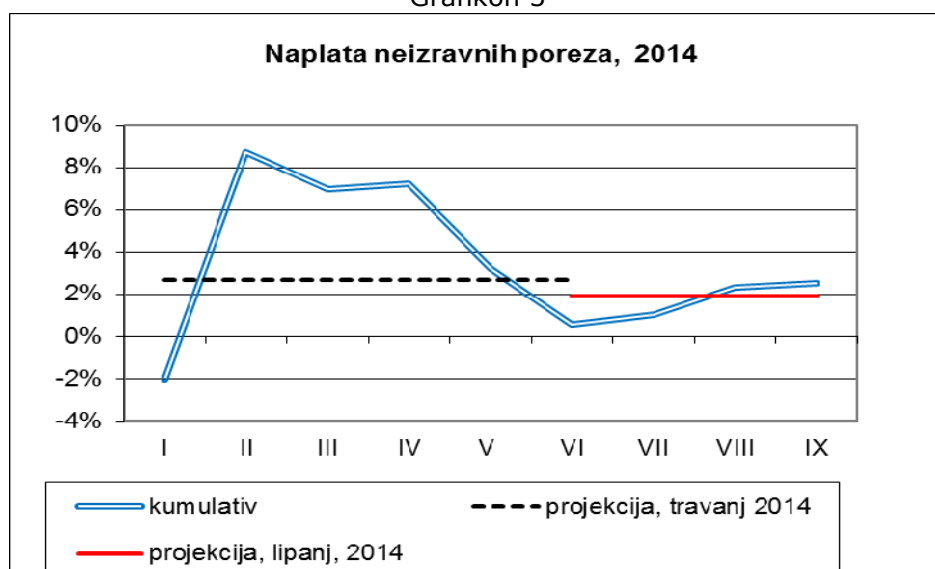
Grafikon 2

Na rast neto prihoda u prvom i trećem kvartalu utjecao je rast investicija u energetski sektor i promjena carinskog režima kod nekih kompanija koje se bave unutarnjom obradom. Oba faktora dovela su i do snažnog porasta povrata, ali zbog vremenskog zaostajanja isplate povrata u odnosu na bruto naplatu efekti povrata ispoljili su se tek od mjeseca ožujka. Pored toga, na rast naplate je utjecao i porast naplate starih dugova po osnovu PDV-a i trošarine. Efekat naplate starih dugova na rast naplate samo u prvom kvartalu iznosio je 2,3 p.p. Pad prihoda u drugom kvartalu posljedica je visoke statističke osnovice za poređenje u 2013., kada je došlo do enormnog rasta prihoda od trošarina i pripadajućeg dijela PDV-a pred ulazak Hrvatske u EU. Kada se eliminiira efekat ulaska Hrvatske dobija se tek neznatni pad prihoda u drugom kvartalu od -0,1%. Na rast prihoda u trećem kvartalu utjecale su izmjene Zakona o trošarinama u području oporezivanja

duhana, tako da je zabilježen snažan rast trošarina u srpnju, prije stupanja na snagu izmjena, te u kolovozu i, posebno, u rujnu, kao posljedica rasta stopa trošarina na rezani duhan i rasta prihoda od *ad valorem* trošarina zbog povećanja maloprodajnih cijena cigareta. U cjelini, pozitivni trendovi u razdoblju siječanj - rujna su rezultirali rastom prihoda od neizravnih poreza od 2,5%. Revidirane projekcije Odjeljenja iz lipnja 2014. su premašene za 0,6 p.p., a rast neto naplate se približava travanjskim projekcijama od +2,7% (Grafikon 3).

Grafikon 3

2.2. Naplata po vrstama prihoda

Promatrano po vrstama prihoda najveći rast je zabilježen kod PDV-a 46,6 mil KM, te kod prihoda od carina od 15,6 mil KM. Rast prihoda je zabilježen i kod trošarina i putarine, ukupno 21,4 mil KM⁵.

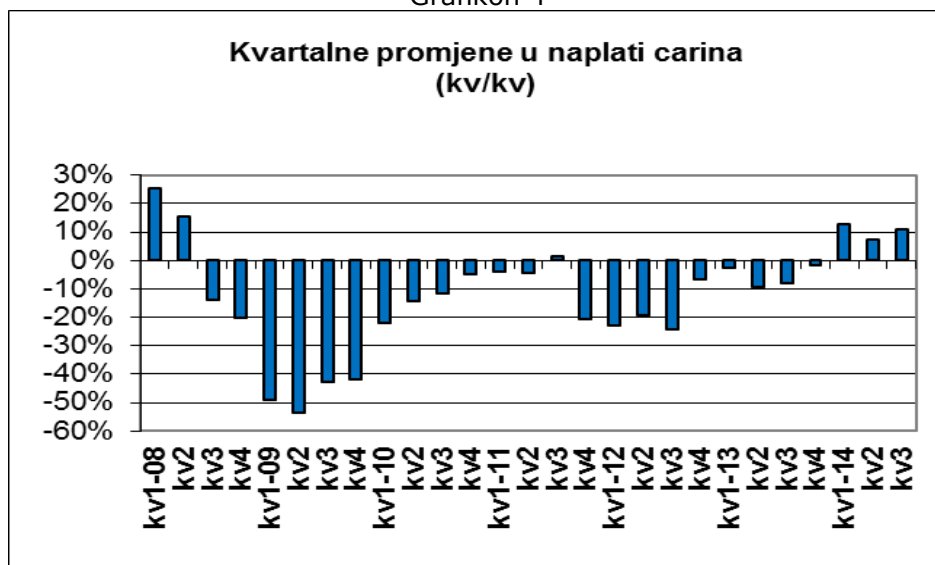
Carine

Prihoda od carina je u rujnu 2014. naplaćeno 7,3% više nego u istom mjesecu 2013. Na razini devet mjeseci prihodi od carina su veći za 10,3%. Mjesečna i kvartalna poređenja (Grafikon 4) ukazuju na visoku i stabilnu naplatu tokom cijele 2014. Porast prihoda od carine je povezan sa snažnim rastom uvoza iz Kine⁶, u najvećem dijelu za investicije u TE Stanari.

⁵ Prema preliminarnom izvještaju evidentirano je i 16 mil KM prihoda koji se nisu mogli uskladiti sa prijavama i deklaracijama, pa prema tome, ni svrstati u određene vrste prihoda.

⁶ Prema podacima Agencije za statistiku BiH u razdoblju siječanj – kolovoz 2014 uvoz iz Kine je povećan za 48%. Izvor: www.bhas.ba.

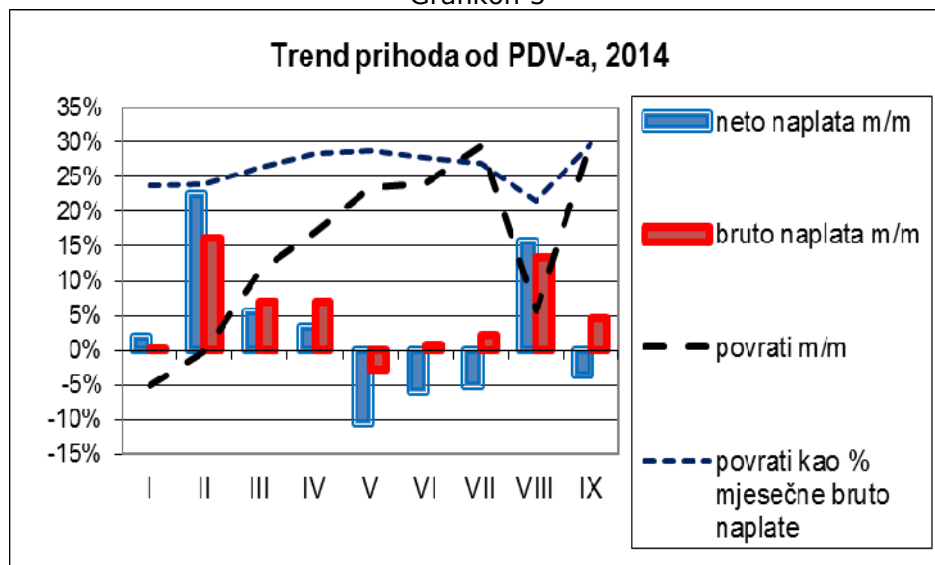
Grafikon 4

PDV

U rujnu 2014. je naplaćeno 3,5% neto prihoda od PDV-a manje nego u istom mjesecu 2013. Isplate povrata, mjerene u odnosu na bruto naplatu, dostigle su rekordnih 29,7%, tako da ni rast bruto naplate od 4,6% nije bio dovoljan da kompenzira njihov porast. Osim rasta neto PDV-a u avgustu, koji se može povezati sa snažnim rastom bruto naplate i skromnim rastom povrata, u posljednjih pet mjeseci naplata PDV-a je negativna (Grafikon 5).

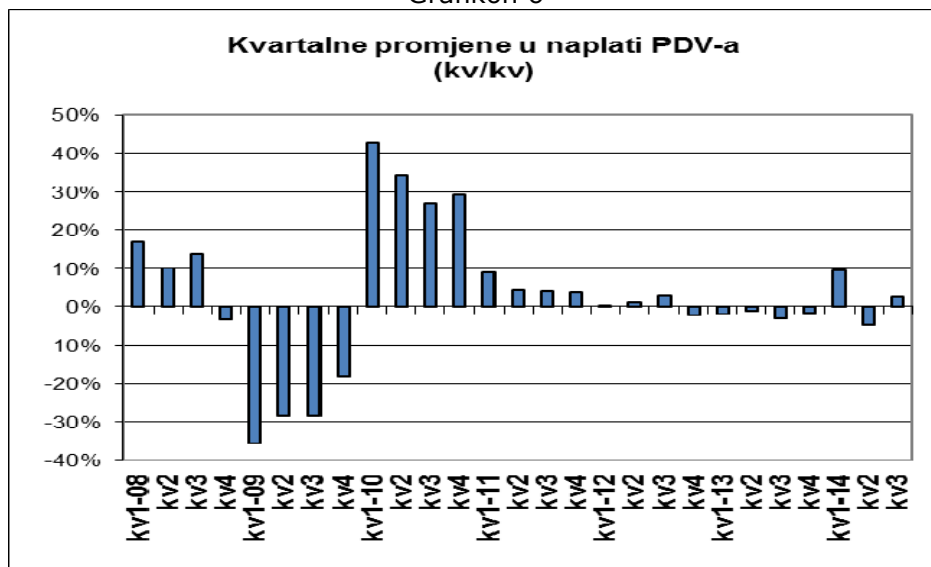
Grafikon 5

Kvartalni pregled pokazuje oštre oscilacije u naplati neto PDV-a (Grafikon 6). Prvi kvartal 2014. završen je rekordnim porastom neto PDV-a od 9,5%. Razlog za to su naplata starih dugova po

osnovu PDV-a (efekat od 3 p.p.) i vremenski interval isplate povrata. Povrati koji se odnose na investicije i uvoz kompanija koje se bave unutarnjom obradom iz prvog kvartala realizirani su u drugom kvartalu, produbljujući deficit nastao padom bruto naplate. Negativna kretanja u srpnju i rujnu nisu mogla poništiti snažni rast naplate PDV-a u kolovozu, tako da je treći kvartal završen sa pozitivnom naplatom (Grafikon 6).

Grafikon 6

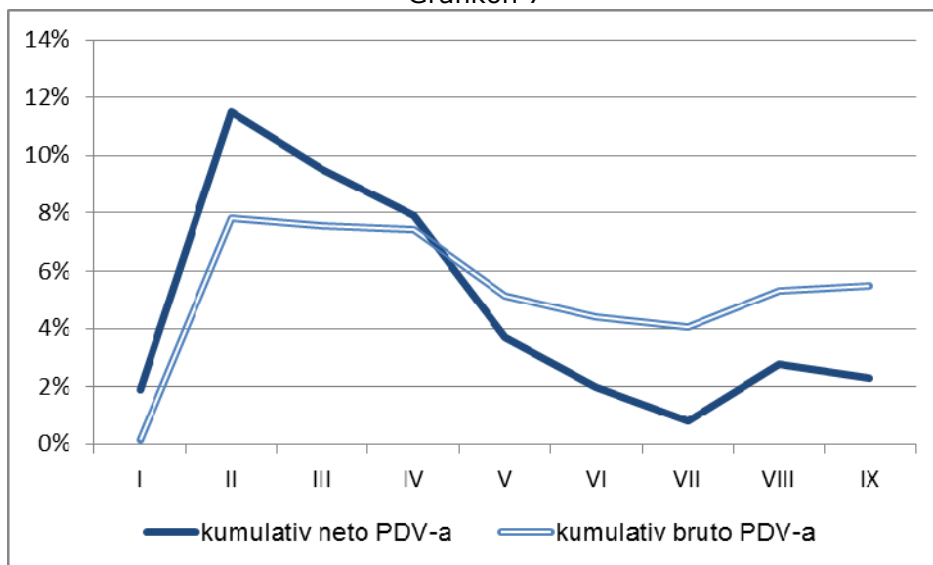

Analiza komponenti bruto PDV-a ukazuje na kontinuitet trendova u naplati PDV-a na uvoz i PDV-a u zemlji. Rast PDV-a na uvoz je svaki mjesec nekoliko postotnih bodova iznad rasta uvoza roba, što ukazuje na povećanje osnovice za PDV. Pretpostavljamo da je glavni razlog za takvo neuobičajeno kretanje promjena carinskog i PDV režima kod uvoza za unutrašnju obradu. S druge strane, naplata PDV-a u zemlji je kontinuirano pozitivna. Međutim, isključivanjem efekta naplate starih dugova dolazi se do suprotnih zaključka da se domaći PDV-e nalazi već pola godine u negativnoj zoni rasta. To sve ukazuje na pad oporezive potrošnje, vjerovatno povezano sa poplavama, i moguću poresku evaziju nakon povrata PDV-a iz uvoza.

Povrati PDV-a obveznicima u razdoblju siječanj-rujan 2014 su 11,1% veći u odnosu na isto razdoblje 2013, dok su povrati međunarodnim organizacijama i projektima čak 49,4% veći nego u istom razdoblju 2013. Nominalno je obveznicima isplaćeno povrata 113,6 mil KM više nego lani za devet mjeseci. Udio kumulativa povrata u kumulativu bruto naplate PDV-a je premašio 26%, što predstavlja maksimum od početka uvođenja PDV-a.

Ipak, i pored negativnog trenda povrata kumulativna neto naplata PDV-a se zadržala na 2% rasta (Grafikon 7).

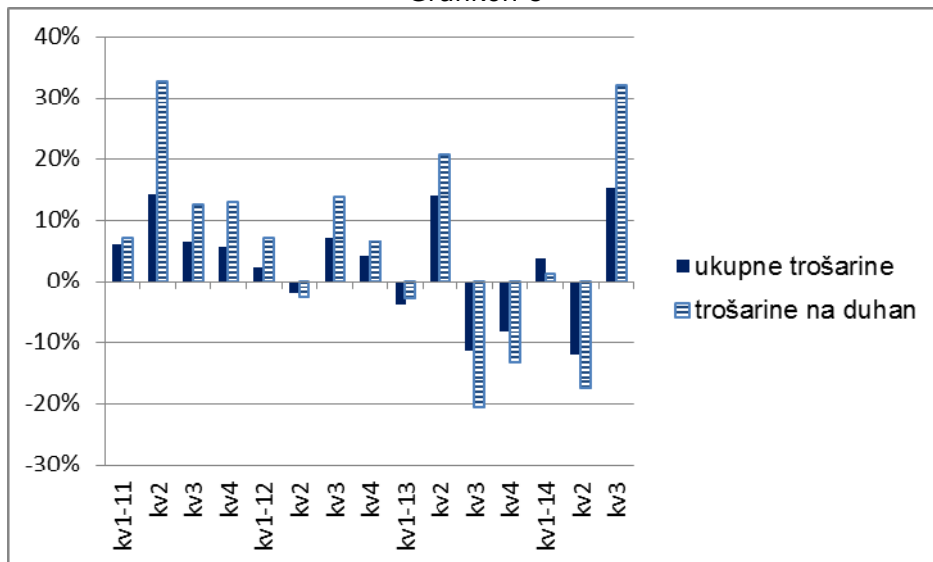
Grafikon 7

Trošarine

U rujnu 2014. je nastavljen pozitivan trend u naplati prihoda od trošarina, tako da je kumulativna naplata prešla u zonu pozitivnog rasta. Preliminarni pregled kretanja mjesečne naplate trošarina u rujnu 2014. po trošarinskim proizvodima ukazuje na značajan rast prihoda od trošarina na duhan, trošarina i putarine na uvozne derivate nafte, te trošarina na pivo, alkohol i alkoholna pića. S druge strane, zabilježen je pad trošarina na kavu, trošarine i putarine na domaće derivate nafte, te trošarina na bezalkoholna pića. Kvartalna poređenja ukupne naplate i naplate trošarina na duhan pokazuju da su glavni generator rasta prihoda od trošarina trošarine na duhan (Grafikon 8).

Grafikon 8

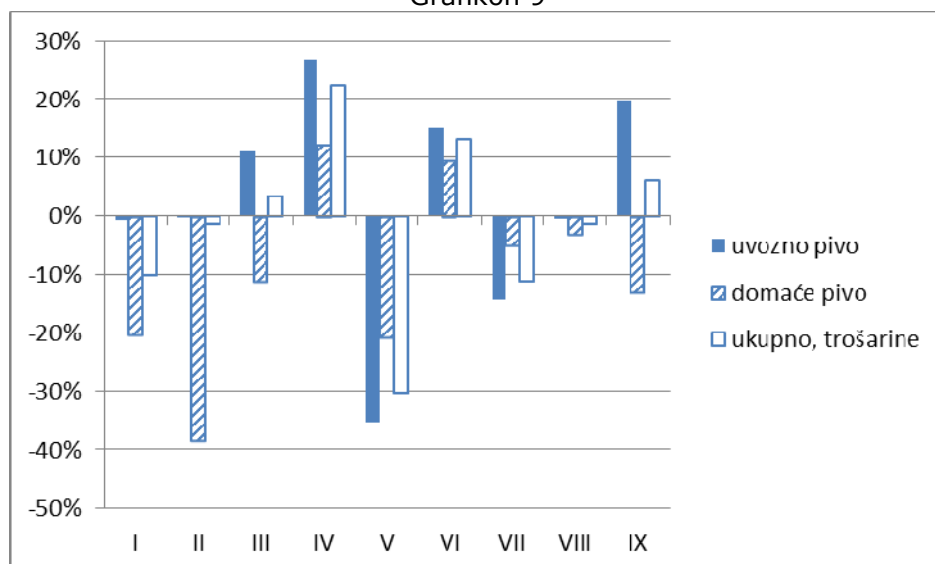

Početak godine je obilježio skroman rast prihoda od trošarina, s tim da je rast ukupnih trošarina bio veći od rasta trošarina na duhan. U drugom kvartalu, uglavnom zbog visoke statističke baze iz 2013. zabilježen je snažan pad ukupnih prihoda od trošarina i trošarina na duhan. Prilagođavanje obveznika i potrošača izmjenama Zakona o trošarinama donijelo je rast ukupnih prihoda trošarina u trećem kvartalu 2014. od 15%, dok je rast trošarina na duhan premašio 30%. Analiza strukture trošarina pokazuje da je ovako visoki rast ostvaren zahvaljujući rastu naplate trošarina na uvoz u trećem kvartalu od 48,7%, dok je rast domaćih trošarina na duhan iznosio skromnih 2,7%.

U razdoblju siječanj – rujan 2014. zabilježen je rast prihoda od trošarina na derivate od 1,2%. Navedeni rast je rezultat rasta trošarina na uvezene derivate od 5%, dok je kod trošarina na domaće derivate zabilježen pad prihoda, uglavnom kao posljedica remonta Rafinerije u drugom kvartalu 2014. Poslije četiri kvartala uzastopnog rasta prihodi od trošarina na kavu su u trećem kvartalu pali za 20%. Negativni trendovi su zabilježeni i kod grupacije trošarinskih proizvoda pivo, vino, alkohol, alkoholna i bezalkoholna pića. Na razini razdoblja siječanj – rujan 2014 pozitivan rast je jedino zabilježen kod trošarina na bezalkoholna pića, s tim da se prema kvartalnim poređenjima primjećuje usporavanje rasta u drugom kvartalu i pad prihoda u trećem kvartalu. I pored rasta naplate u rujnu pad prihoda od trošarina na alkohol i alkoholna pića za devet mjeseci je dostigao 20%.

Podaci o naplati prihoda od trošarina na pivo pokazuju rast naplate od 10,9% za devet mjeseci 2014. Međutim, nakon korekcije za naplaćeni stari dug stvarna naplata trošarina na pivo prelazi u negativnu zonu rasta. Kako se diferencirane stope trošarina na pivo, koje su uvedene izmjenama Zakona o trošarinama, primjenjuju tek od 1.9.2014. još uvijek je rano da bi se dali pouzdani zaključci o efektima. Na osnovu preliminarnog izvještaja može se zaključiti da je, mimo očekivanja, prvi mjesec primjene diferenciranih stopa donio pad trošarina na domaće pivo i snažan rast prihoda od trošarina na uvezeno pivo, tako da je u cjelini ostvaren rast od 6% (Grafikon 9).

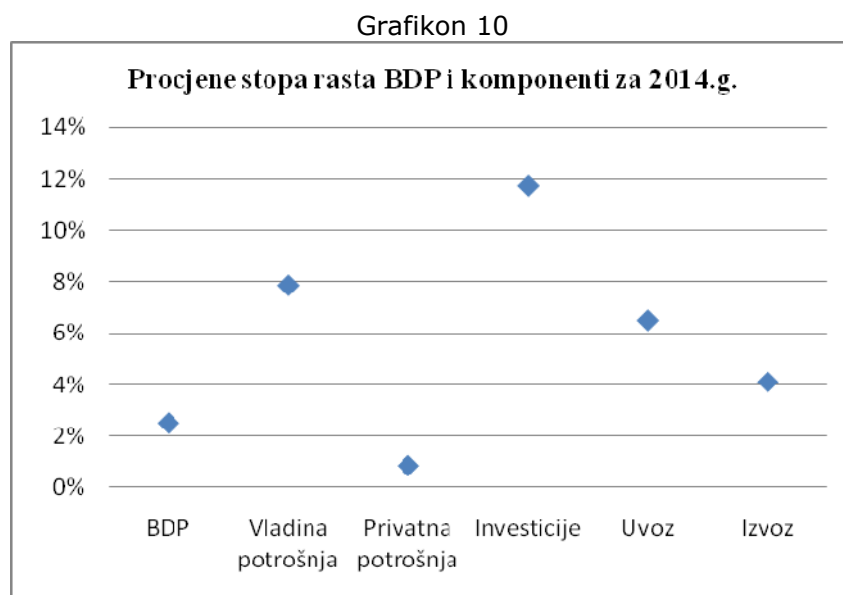
Grafikon 9

III PROJEKCIJE PRIHODA

2014

Projekcija nominalnog rasta BDP-a je nakon korekcije iz juna ponovo revidirana naniže u rujnu i iznosi 2,5%. Projekcija rasta potrošnje iznosi 2,3%, a potiče prvenstveno od rasta vladine potrošnje (Grafikon 10).

U dijelu o trendovima naplate je navedeno da je rast neto prihoda od neizravnih poreza u prva tri kvartala 2014. godine iznosio 2,5%. Iz analize tekućih trendova naplate vidimo da je rast prihoda u navedenom razdoblju velikim dijelom rezultat djelovanja i drugih faktora osim makroekonomskih. Neki od faktora⁷ imali su jednokratno pozitivno djelovanje na naplatu prihoda, dok drugi⁸ kontinuirano djeluju na bruto i neto naplatu, s tim da je utjecaj na bruto naplatu pozitivan, a na neto naplatu negativan, preko povećanih povrata, ali sa određenim vremenskim pomakom.

Na osnovu trendova naplate prihoda, godišnjih makroekonomskih projekcija i procjena efekata izmjene Zakona o trošarinama procijenjena neto naplata prihoda od neizravnih poreza za 2014. godinu iznosi 5.009,2 mil KM, što je za 2,5% više od ostvarenja u 2013. godini (Tabela 1).

Projekcija rasta neto PDV-a je na razini projektiranog rasta ukupne potrošnje i iznosi 2,3%. Projiciran je snažan rast PDV-a na uvoz koji je iznad projektiranog rasta uvoza.⁹ Projekcija rasta domaćeg PDV je nešto iznad projektirane stope ukupne potrošnje, zahvaljujući naplati zaostalih dugova.

⁷ Naplata zaostalih dugova

⁸ Promjena režima plaćanja uvoznih pristojbi kod nekih kompanija koje se bave lohn poslovima i snažni rast uvoza postrojenja iz Kine u sklopu finalizacije velikih investicija u energetskom sektoru

⁹ Promjena carinskog i PDV režima kod uvoza za unutrašnju obradu.

REVIDIRANE PROJEKCIJE PRIHODA OD NEIZRAVNIH POREZA (2014-2017), LISTOPAD 2014

Vrsta prihoda (neto)	u mil KM						Projektirana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija					2014	2015	2016	2017
	2013	2014	2015	2016	2017					
PDV	3.102,9	3.173,3	3.238,4	3.303,2	3.385,0		2,3%	2,1%	2,0%	2,5%
Trošarine	1.267,1	1.293,1	1.317,3	1.336,9	1.360,2		2,1%	1,9%	1,5%	1,7%
Carine	211,0	229,1	236,6	243,1	251,2		8,6%	3,3%	2,7%	3,3%
Putarina	285,3	293,2	303,1	315,3	329,1		2,8%	3,4%	4,0%	4,4%
Ostalo	19,9	20,5	20,7	20,9	21,1		3,4%	0,9%	0,9%	0,9%
UKUPNO	4.886,2	5.009,2	5.116,2	5.219,3	5.346,6		2,5%	2,1%	2,0%	2,4%
Putarina (0,10 KM/l)	-114,0	-117,3	-121,3	-126,1	-131,7		2,8%	3,4%	4,0%	4,4%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	4.772,2	4.891,9	4.994,9	5.093,2	5.214,9		2,5%	2,1%	2,0%	2,4%

Tabela 1.

Snažan projektirani rast bruto prihoda velikim dijelom je neutralizovan projekcijom isplate povrata (međunarodni projekti, promjena režima plaćanja uvoznih pristojbi)¹⁰.

Projekcija prihoda od trošarina za 2014. godinu iznosi 1.293,1 mil KM, što je za 2,1% više od ostvarenog iznosa u 2013. godini. Najviša stopa rasta projektirana je kod trošarina na pivo (zbog efekata naplate dugova iz prethodnog razdoblja), ali, s obzirom na mali ponder u ukupnim trošarinama, ova vrsta prihoda ne doprinosi značajno apsolutnom rastu trošarina. Najveći doprinos apsolutnom rastu trošarina potiče od trošarina na duhan zbog efekata izmjena politike u ovoj oblasti oporezivanja. Na razini godine očekuje se rast prihoda i od trošarina na naftu i bezalkoholna pića, dok se kod ostalih kategorija trošarina (kava, alkohol) zbog negativnih trendova očekuje pad naplate.

Projekcija prihoda od carina za 2014. godinu iznosi 229,1 mil KM, a zasnovana je na tekućim trendovima naplate i projekciji rasta uvoza. Prihodi od putarine očekuju se u iznosu od 293,2 mil KM, a njihova projekcija, pored tekućih trendova naplate, uzima u obzir i prognoze relevantnih realnih makroekonomskih pokazatelja. Kategorija „Ostalo“ u Tabeli 1. obuhvata ostale prihode prikupljene na JR (prihodi od terminala, zakupnina, izvanredni prihodi i sl.), te prihode koji ostaju neusklađeni nakon povezivanja uplata na JR sa podnesenim prijavama/deklaracijama u modulima IT sustava UNO.

2015-2017

Projekcija prihoda u razdoblju od 2015. do 2017. godine zasnovana je na projektiranim relevantnim makroekonomskim pokazateljima za navedeno razdoblje, historijskoj sezonskoj shemi naplate i projekcijama pojedinih kategorija prihoda za 2014. godinu, te efektima izmjena politika u oblasti carina i trošarina na duhan i pivo.

Sporazum o slobodnoj trgovini između BiH i EFTA podrazumijeva fazno ukidanje carina i ostalih nameta sa fiskalnim učinkom na uvoz iz članica EFTA u razdoblju od dana stupanja na snagu do 2017. Uvoz iz članica EFTA u 2013. predstavljao je samo 0,6% uvoza BiH¹¹. Međutim, imajući u vidu da se carine uglavnom naplaćuju na uvoz iz trećih zemalja udio naplaćenih carina iz članica EFTA u prihodima od carina iznosio je 2,3%. U skladu sa dinamikom predviđenom odredbama Sporazuma efekti ukidanja carina ispoljiće se u najvećem dijelu na smanjenje carina u 2015.g., a ostatak u naredne dvije godine.

Efekti uvođenja diferenciranih stopa na pivo trebaju se ispoljiti u prvih osam mjeseci 2015., s obzirom da su izmjene Zakona stupile na snagu tek 1.9.2014.g. Ipak, očekuje se negativan rast prihoda u 2015., s obzirom na visoku osnovicu za poređenje iz 2014. koja uključuje naplatu starih dugova.

Projekcije trošarina na duhan u razdoblju 2015-2017 podrazumijevaju godišnje povećanje specifične trošarine na cigarete od 0,15 KM/paklici. Povećanje trošarinskog opterećenja trebalo bi donijeti porast maloprodajnih cijena i povećanje prosječne ponderirane cijene cigareta, koja predstavlja referentnu varijablu za izračun minimalne trošarine na cigarete i specifične trošarine na rezani duhan. Očekuje se da će drastičan inicijalni porast trošarina na rezani duhan i kontinuirano usklađivanje sa rastom minimalne trošarine na cigarete presjeći legalnu i nelegalnu supstituciju cigareta rezanim duhanom. Isto tako, Odjeljenje očekuje da će, uz adekvatne operativne mjere, u narednim godinama doći do stabilizacije tržišta cigareta i smanjenja potrošnje rezanog duhana, što bi trebalo rezultirati rastom prihoda od trošarina. Najveći rast se očekuje u

¹⁰ Više u dijelu o trendovima naplate prihoda.

¹¹ Izvor: Agencija za statistiku BiH, www.bhas.ba.

2015.g. 2,2%, i pored činjenice da se efekti ispoljavaju samo za sedam mjeseci¹², a u 2016. i 2017. 1,4% i 1,3% respektivno. Razlog za usporavanje rasta je nastavak harmonizacije trošarina na cigarete u BiH sa minimalnom trošarinom u EU koja dovodi do rasta maloprodajnih cijena i, posljedično, pada potrošnje cigareta. Drugi razlog je usporavanje rasta trošarina na rezani duhan u odnosu na očekivanu dinamiku zbog niske minimalne trošarine na cigarete utvrđene za 2015., koja predstavlja osnovicu za izračun trošarine na rezani duhan¹³. Treći razlog je metodološke prirode, a odnosi se na referentno razdoblje za izračun prosječne ponderirane cijene cigareta koji *de facto* obuhvata dvije fiskalne godine¹⁴. Na taj način se usporava rast minimalne trošarine na cigarete, a time i trošarine na rezani duhan.

Projektirane stope rasta prihoda od neizravnih poreza iznose 2,1%, 2,0% i 2,4% u 2015, 2016 i 2017. godini respektivno.

IV RAZLIKE U ODNOSU NA PRETHODNE PROJEKCIJE

Projekcije za 2014. godinu

Osim trendova u naplati prihoda, prilikom poređenja projekcija sa ranije izrađenim potrebno je voditi računa o razlikama u pretpostavkama na kojima su one bazirane i to:

a. Razlike u projekcijama makroekonomskih indikatora izrađenim od strane DEP-a.

S obzirom da su za izradu projekcija za tekuću godinu već dostupni podaci o naplati neizravnih poreza do kolovoza 2014., kao i preliminarni podaci za mjesec rujna, projekcije prihoda se najvećim dijelom baziraju na tekućim trendovima naplate. Korekcije naniže pojedinih makroekonomskih parametara koje je izvršio DEP u rujnu 2014. godine (privatna potrošnja, nominalni BDP) nisu značajno utjecale na reviziju projekcija neizravnih poreza, s obzirom na pozitivne trendove naplate prihoda koji se mogu pripisati drugim faktorima (naplata dugova iz prethodnog razdoblja). Za razliku od toga, projekcija rasta uvoza za 2014. godinu korigirana je naviše (Grafikon 11) što je značajno utjecalo na reviziju prihoda, prvenstveno PDV-a na uvoz i carina.

b. Razlike u pretpostavkama poreskih politika u promatranom razdoblju.

S obzirom da Odjeljenje u vrijeme izrade prethodnih projekcija (studeni 2013, travanj i lipanj 2014) nije raspolagalo informacijama o vremenu stupanja na snagu izmjena Zakona o trošarinama u oblasti duhana i piva, korištene su različite pretpostavke. Prilikom usporedbe projekcija sa prethodnim potrebno je voditi računa o tim pretpostavkama, s obzirom da od njih značajno ovisi visina efekata izmjena politika. Osnovni scenario projekcija prihoda koji je izrađen u travnju polazio je od neizmijenjenih politika u oblasti duhana i piva, dok se programski bazirao na pretpostavkama izmjene politika u obje oblasti od 1.7.2014. S obzirom da je u lipnju bilo nagovještaja da će se izmjene politika u oblasti duhana primjenjivati od 1.7.2014. godine i osnovni i programski scenario uključuje efekte izmjena počevši od tog datuma, dok su efekti izmjena politika u oblasti piva bili uključeni samo u programski scenario i to počev od

¹² Razlog je primjena izmjena Zakona o trošarinama od 1.8.2014.

¹³ Prema odluci UO UNO („Službeni glasnik BiH br. 80/14) minimalna trošarina na cigarete za 2015.g. niža je od minimalne trošarine na cigarete koja je bila utvrđena za 2014.

¹⁴ Minimalna trošarina na cigarete za fiskalnu godinu (G_t) iznosi 60% prosječne ponderirane maloprodajne cijene cigareta izračunate na bazi trošarinskih markica izdanih u drugoj polovici godine G_{t-2} i prve polovickolovozae godine G_{t-1} .

četvrtog kvartala 2014. godine. Budući da su se izmjene politika u oblasti duhana počele primjenjivati mjesec dana kasnije, odnosno od 1.8.2014.godine, a izmjene u oblasti piva od 1.9.2014. godine, sada je izrađen samo jedan scenarij koji uključuje efekte počevši od stvarnog datuma početka primjene. Pregled pretpostavki koje su korištene projekcijama vezano za vrijeme stupanja na snagu izmjena politika prikazan je u tabeli 2. Također je prikazan i procenat revizije odgovarajućeg iznosa ukupnih prihoda u odnosu na listopad 2014. Primjerice, iz tabele se može zaključiti da je ukupni iznos projektiranih prihoda za 2014. godinu iz osnovnog scenarija izrađenog u studenom 2013. god. korigiran za -0,17% u listopadu 2014.god.

Iz tabelarnog pregleda pretpostavki o stupanju na snagu zakonskih izmjena može se zaključiti da bi projekcije iz listopada 2014. godine bilo realnije porediti sa programskim scenarijima prethodno izrađenih projekcija, nego sa iznosima iz osnovnih scenarija, mada u oba slučaja korekcije ne prelaze +/- 0,7% ili u apsolutnom iznosu oko 35 mil KM (Tabela 2).

U odnosu na programski scenarij iz lipnja, koji je, zbog fokusa na implikacije svibanjskih katastrofalnih poplava u BiH, izrađen sa posebnim stupnjem opreznosti, projekcije iz listopada za 2014. godinu su korigirane za +0,62% ili za +31 mil KM. Korekcija se najvećim dijelom odnosi na PDV na uvoz i carine zbog revizije projekcije uvoza (DEP) za 2014. godinu od 2,6 p.p.

Tabela 2. Prikaz pretpostavki datuma početka primjene izmjena politika (duhan i pivo) i procenat revizije u listopadu 2014. g. odgovarajuće projekcije iznosa ukupnih prihoda od neizravnih poreza za 2014. godinu

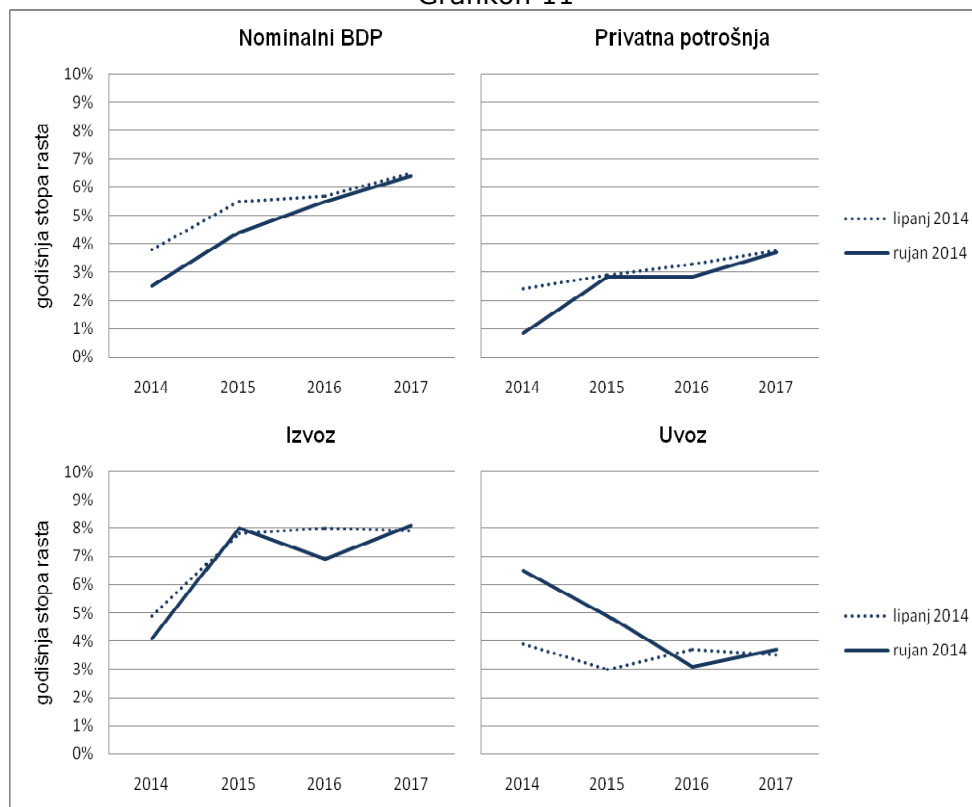
Projekcija ukupnog iznosa neizravnih poreza za 2014. god.	Studeni 2013		Travanj 2014		Lipanj 2014		Listopad 2014
	Izmjene politike	Revizija u listopadu 2014	Izmjene politike	Revizija u listopadu 2014	Izmjene politike	Revizija u listopadu 2014	Izmjene politike
Osnovni	Bez izmjena	-0.17 %	Bez izmjena	-0.19%	Duhan 1.7.	+0.65%	Duhan 1.8. Pivo 1.9.
Programski*	Duhan 1.1. Pivo 1.1.	-0.70 %	Duhan 1.7. Pivo 1.7.	-0.63%	Duhan 1.7. Pivo 1.10.	+0.62%	

*Programski scenarij iz studenog 2013.godine uključuje i dodatne efekte ulaska Hrvatske u EU osim onih koji su uključeni u osnovni scenarij

Projekcije za razdoblje 2015-2017

U odnosu na programski scenarij iz lipnja, listopadske projekcije za 2015., 2016., i 2017.godinu su revidirane naviše za 28,1 mil KM, 39,8 mil KM i 82,5 mil KM respektivno. Projekcije su korigirane zbog izmjena projektiranih osnovica pojedinih kategorija prihoda (2014), te izmjena projekcija makroekonomskih indikatora (Grafkon 11). Također su, u odnosu na prethodne projekcije, uključeni efekti primjene Sporazuma o slobodnoj trgovini između BiH i EFTA sa početkom od 2015. godine.

Grafikon 11

V RIZICI PO PROJEKCIJE

S obzirom na osnovne postavke projekcija neizravnih poreza i ukupne ekonomske uvjete u BiH i u svijetu ostvarenje projektirane razine prihoda od neizravnih poreza u razdoblju 2014-2017 je podložno sljedećim rizicima:

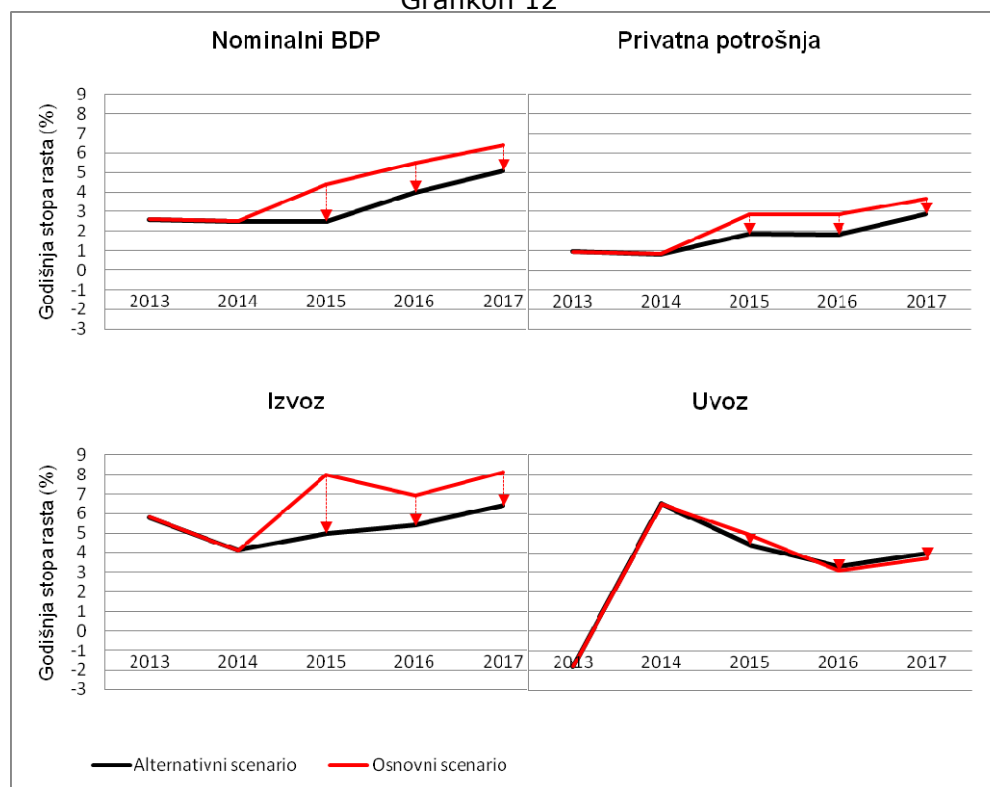
- (i) Projekcije prihoda od neizravnih poreza usko su vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja DEP-a. Svako odstupanje ovih parametara od projektiranih vrijednosti predstavlja rizik za projekcije prihoda;
- (ii) Slabiji ekonomski oporavak glavnih izvoznih partnera BiH (EU, zemlje CEFTA) povećava nivo rizika za ostvarenje makroekonomskih projekcija, a time i projekcija prihoda od neizravnih poreza u cjelini;
- (iii) Sporija sanacija šteta od poplava i slabiji priliv financijske pomoći u odnosu na očekivanja DEP-a mogu usporiti oporavak pogođenih područja i revitalizaciju poljoprivredne i industrijske proizvodnje, umanjiti očekivani rast potrošnje i ekonomije i ugroziti izvršenje projekcija naplate prihoda;
- (iv) Investicije vezane za međunarodne projekte dovode do povećanja povrata PDV-a, dok korištenje projekata financiranih iz IPA fondova u konačnici rezultira oslobađanjem PDV-a. Obje derogacije Zakona o PDV-a uzrokuju stvaranje diskrepance između ukupne i oporezive potrošnje. Veći porast međunarodnih projekata od očekivanog i ponovno uključivanje BiH u IPA program, koji predviđa mnogo veća izdvajanja za BiH nego što je bilo do sada, može u narednim godinama dovesti do povećanja navedene diskrepance, a time i do manjeg izvršenja prihoda od PDV-a u odnosu na projektirani;

- (v) Očekivani efekti primjene izmjena Zakona o trošarinama u području oporezivanja duhana mogu biti umanjeni ili neutralizirani neefikasnim političkim i operativnim mjerama usmjerenim na suzbijanje porezne evazije, nelegalnog uvoza duhana i nelegalne proizvodnje cigareta;
- (vi) Eventualne izmjene politika u području neizravnih poreza, npr. u smislu diferenciranih stopa PDV-a i trošarina (pivo) ili povećanja putarine koje bi dovelo do rasta jaza u oporezivanju supstituta, pored fiskalnih gubitaka i makroekonomskih implikacija u smislu distorzija na tržištu, mogu destabilizirati postojeći sustav PDV-a i naplatu prihoda, umanjiti efikasnost rada UNO, opteretiti poslovne subjekte i značajno povećati rizik od prijevara.

VI ALTERNATIVNI SCENARIO

Pored osnovnog scenarija projekcija makroekonomskih pokazatelja, Direkcija za ekonomsko planiranje izradila je i alternativni scenario koji uključuje efekte ostvarenja nekih od potencijalnih rizika rasta, prvenstveno kroz oslabljen rast izvozne tražnje. Korekcije projekcija nekih makroekonomskih indikatora u alternativnom scenariju Direkcije za ekonomsko planiranje (nominalni pokazatelji) prikazane su u Grafikonu 12.

Grafikon 12

Izvor: DEP i Agencija za statistiku BiH¹⁵

¹⁵ Potrošnja za 2012. godinu preuzeta sa www.bhas.ba

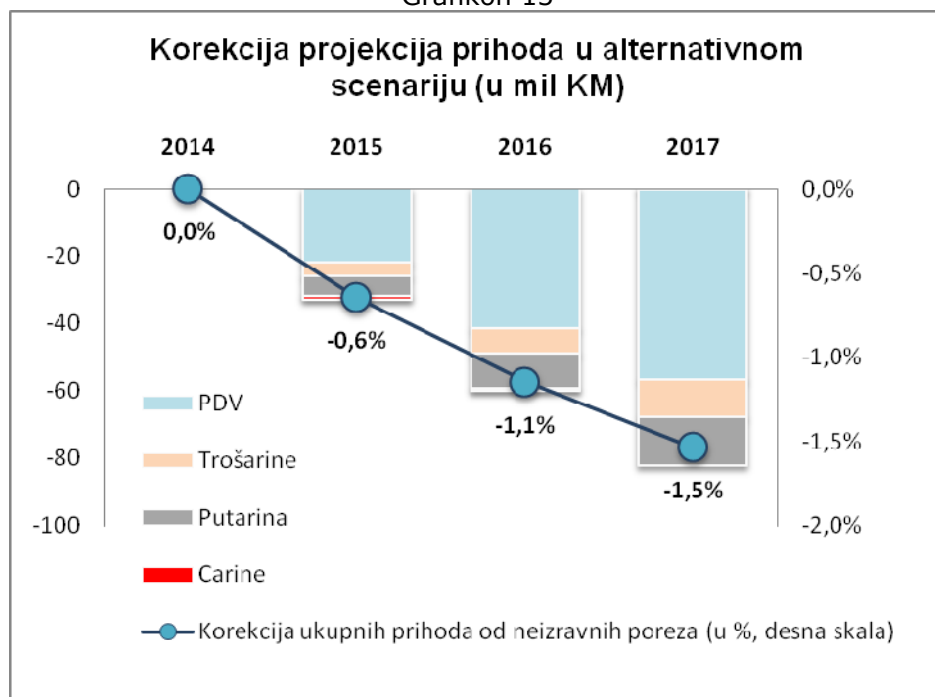
PROJEKCIJE PRIHODA OD NEIZRAVNIH POREZA (2014-2017), ALTERNATIVNI SCENARIO

Vrsta prihoda (neto)	u mil KM						Projektirana stopa rasta			
	Izvršenje	Projekcija					2014	2015	2016	2017
	2013	2014	2015	2016	2017					
PDV	3.102,9	3.173,3	3.216,7	3.262,0	3.328,4		2,3%	1,4%	1,4%	2,0%
Trošarine	1.267,1	1.293,1	1.313,3	1.329,2	1.349,1		2,1%	1,6%	1,2%	1,5%
Carine	211,0	229,1	235,4	242,4	251,2		8,6%	2,8%	2,9%	3,6%
Putarina	285,3	293,2	297,0	305,0	314,8		2,8%	1,3%	2,7%	3,2%
Ostalo	19,9	20,5	20,7	20,9	21,1		3,4%	0,9%	0,9%	0,9%
UKUPNO	4.886,2	5.009,2	5.083,2	5.159,5	5.264,5		2,5%	1,5%	1,5%	2,0%
Putarina (0,10 KM/l)	-114,0	-117,3	-118,8	-122,0	-125,9		2,8%	1,3%	2,7%	3,2%
SREDSTVA ZA RASPODJELU	4.772,2	4.891,9	4.964,4	5.037,5	5.138,6		2,5%	1,5%	1,5%	2,0%

Tabela 3

S obzirom da su projekcije prihoda od neizravnih poreza usko vezane za projekcije makroekonomskih pokazatelja, njihove korekcije u alternativnom scenariju značajno su se odrazile na projektovane iznose prihoda (Tabela 3), osim prihoda od trošarina na duhan, čije izvršenje je pod uticajem politike trošarina na cigarete i rezani duhan u razdoblju 2015-2017.

Grafikon 13

Na Grafikonu br. 13 prikazane su korekcije projekcija pojedinih kategorija prihoda od neizravnih poreza (u mil KM, lijeva skala) kao i korekcija ukupnih neizravnih poreza u odnosu na osnovni scenario (u %, desna skala). Vidimo da se, promatrano u apsolutnim iznosima, najveće korekcije odnose se na prihode od PDV-a. To se velikim dijelom objašnjava korekcijama projekcija potrošnje (Grafikon 12), ali i značajnim udjelom ovih prihoda u ukupnim neizravnim porezima (preko 63%). S obzirom da su u alternativnom scenariju makroekonomskih projekcija revidirane projekcije realnih pokazatelja, izvršene su i korekcije prihoda od putarine i trošarina. Carine nisu značajno revidirane obzirom da se projekcije uvoza u alternativnom scenariju nisu bitnije mijenjale. Izraženo u mil KM projekcije u alternativnom scenariju korigovane su za -33,0 mil KM, -59,8 mil KM i -82,1 mil KM u 2015., 2016. i 2017. godini respektivno.

Konsolidirani izvještaji

Tabela 1 (Konsolidirani izvještaj: JR, Institucije BiH, entiteti)

Preliminarni konsolidirani izvještaj uključuje:

- prihode od neizravnih poreza koje prikuplja Uprava za neizravno oporezivanje na Jedinostveni račun,
- transfere sa Jedinostvenog računa UNO,
- prihode i rashode proračuna institucija Bosne i Hercegovine,
- prihode i rashode proračuna Federacije BiH,
- prihode i rashode proračuna Republike Srpske*

Izvještaj ne uključuje neusklađene prihode prikupljene na JR UNO.

Tabela 2 (Konsolidirani izvještaj: Opća vlada)

Preliminarni konsolidirani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode proračuna institucija BiH,
- prihode i rashode proračuna FBiH, županija, županijskih direkcija za ceste, općina i fondova u FBiH,
- prihode i rashode proračuna RS*, direkcija za putove/autoputove, općina i fondova u RS,
- prihode i rashode proračuna BD i fondova u BD.

Tabela 3 (Konsolidirani izvještaj: Institucije BiH, entiteti i BD)

Preliminarni konsolidirani izvještaj uključuje:

- prihode i rashode proračuna institucija BiH,
- prihode i rashode proračuna FBiH,
- prihode i rashode proračuna RS*,
- prihode i rashode proračuna BD.

*Obuhvaćeno: (A) proračun Republike i vanproračunska sredstva evidentirana u Glavnoj knjizi trezora RS, (B) ukupno ino-zaduženje za projekte koji se realizuju preko općina i preduzeća, (C) podatke korisnika proračuna Republike koji imaju vlastite bankovne račune (uključujući i jedinice za implementaciju ino-projekata formirane pri ministarstvima).

*Svim našim suradnicima u ministarstvima financija BiH, Federacije BiH, Republike Srpske, Brčko Distrikta, županija, općina i izvanproračunskih fondova,
kao i svim čitateljima, želimo sretnu i uspješnu
Novu 2015. godinu*

Preliminarni izvještaj: JR, Institucije BiH i entiteti, I-IX 2014

<i>(u mil KM)</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Ukupno
Ukupni prihodi	441,3	457,7	544,0	582,4	470,7	507,3	581,1	516,6	522,1	4.623,2
Porezi	414,6	411,3	426,0	459,4	410,3	422,8	481,8	503,8	470,6	4.000,5
Izravni porezi	23,5	27,5	56,6	42,8	25,0	25,9	30,6	24,4	26,4	282,7
Porezi na dohodak i dobit	22,8	26,7	55,6	41,7	24,0	24,7	29,1	23,1	25,1	272,8
Porez na imovinu	0,7	0,8	1,0	1,1	1,0	1,2	1,5	1,3	1,3	9,9
Neizravni porezi (neto)	391,0	383,8	369,2	415,3	385,2	396,5	451,2	478,9	444,1	3.715,2
PDV	245,3	257,5	240,3	251,9	245,7	238,9	277,1	312,1	276,6	2.345,4
Trošarine	109,5	86,3	86,6	115,6	99,6	112,6	126,0	117,2	119,1	972,4
Putarina	22,2	20,6	20,2	27,1	20,9	24,3	26,7	29,1	25,7	216,8
Carine	12,8	18,3	20,7	19,3	17,4	18,8	19,8	18,9	21,2	167,2
Ostali neizravni porezi	1,1	1,1	1,4	1,4	1,7	1,8	1,7	1,6	1,6	13,4
Ostali porezi	0,1	0,1	0,2	1,4	0,1	0,4	0,0	0,4	0,1	2,7
Doprinosi za socijalno osiguranje	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,7	8,0	6,3	6,4	21,3
Grantovi	1,7	0,4	7,9	0,2	0,5	12,8	0,9	5,8	6,8	37,0
Grantovi od stranih vlada i međunarodnih organizacija	1,7	0,4	7,8	0,2	0,5	12,6	0,9	5,6	6,0	35,8
Transferi	0,0	0,0	0,1	0,0	0,0	0,1	0,0	0,2	0,8	1,2
Neporezni prihodi	25,0	46,0	110,1	122,7	59,9	71,1	90,4	0,8	38,3	564,3

<i>(u mil KM)</i>	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	Ukupno
Ukupni rashodi	416,4	449,2	421,2	445,6	439,4	437,4	532,1	600,6	545,3	4.287,1
Tekući rashodi	414,4	435,5	416,5	437,4	428,1	436,0	519,8	553,9	520,0	4.161,6
Bruto plaće i naknade zaposlenih	124,7	126,6	130,5	128,1	129,5	132,1	136,5	126,1	129,2	1.163,2
Izdaci za materijal i usluge	12,9	30,8	30,9	27,3	22,5	32,6	28,5	21,7	33,6	240,7
Doznake na ime socijalne zaštite	52,5	54,1	65,3	53,6	53,5	55,5	60,5	63,9	59,0	517,9
Izdaci za kamate	5,9	10,4	17,3	9,4	19,8	20,0	7,1	9,1	16,8	115,8
Izdaci po osnovu kamata u inozemstvu	2,4	8,0	10,1	5,9	12,5	9,2	4,4	5,7	10,6	68,7
Izdaci po osnovu kamata u zemlji	3,4	2,5	7,2	3,5	7,3	10,9	2,7	3,4	6,2	47,1
Subvencije	2,1	6,5	5,1	8,4	10,9	17,8	19,2	33,0	25,0	128,0
Donacije, transferi (uključujući transfere sa JR**)	211,1	200,7	161,9	207,5	185,6	169,1	256,8	281,6	234,4	1.908,6
Drugi rashodi	5,2	6,5	5,6	3,1	6,3	8,9	11,3	18,7	21,9	87,4
Neto izdaci za nefinancijsku imovinu	2,0	13,6	4,6	8,2	11,4	1,5	12,3	46,6	25,4	125,6
Izdaci za nefinancijsku imovinu	2,2	14,2	5,0	8,9	11,6	2,8	18,0	47,9	27,0	137,5
Primici od nefinancijske imovine	0,2	0,6	0,4	0,8	0,2	1,3	5,7	1,2	1,6	12,0
Bruto/Neto operativni bilans (prihodi minus tekući rashodi)	26,9	22,2	127,5	145,0	42,6	71,4	61,3	-37,4	2,1	461,6
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (uk. prihodi minus ukupni rashodi)	24,9	8,5	122,9	136,8	31,2	69,9	49,1	-84,0	-23,2	336,1

** transferi sa JR uključuju nekonsolidovane transfere BD, županijama, općinama, fondovima i direkcijama za ceste

Tabela 1

Preliminarni izvještaj: Opća vlada, I-IX 2014

(u mil KM)	Q1	Q2	Q3	Ukupno
Ukupni prihodi	2.647,7	2.961,8	2.941,8	8.551,3
Porezi	1.352,4	1.421,9	1.538,2	4.312,5
Izravni porezi	241,7	238,2	209,4	689,3
Porezi na dohodak i dobit	212,8	206,0	181,6	600,4
Porezi na plaću i radnu snagu	2,5	3,9	4,8	11,2
Porez na imovinu	26,3	28,3	23,1	77,7
Neizravni porezi	1.109,1	1.181,0	1.327,1	3.617,2
Ostali porezi	1,6	2,8	1,7	6,0
Doprinosi za socijalno osiguranje	961,1	1.051,2	1.070,5	3.082,8
Grantovi	14,8	15,5	20,0	50,3
Grantovi od stranih vlada i međ.organizacija	14,3	15,1	15,3	44,8
Transferi	0,4	0,4	4,7	5,6
Neporezni prihodi	319,5	473,2	313,1	1.105,7
Ukupni rashodi	2.587,9	2.780,2	2.986,2	8.354,3
Tekući rashodi	2.531,2	2.685,8	2.762,1	7.979,1
Bruto plaće i naknade zaposlenih	797,9	819,9	810,0	2.427,7
Izdaci za materijal i usluge	462,2	500,7	511,9	1.474,7
Doznake na ime socijalne zaštite	1.102,6	1.119,4	1.150,2	3.372,1
Izdaci za kamate	44,0	59,5	44,7	148,2
Izdaci po osnovu kamata u inozemstvu	21,6	28,5	23,3	73,4
Izdaci po osnovu kamata u zemlji	22,5	31,0	21,4	74,8
Subvencije	37,0	66,6	104,0	207,6
Donacije, transferi	23,5	29,2	23,9	76,6
Drugi rashodi	64,0	90,6	117,6	272,2
Neto izdaci za nefinancijsku imovinu	56,7	94,4	224,1	375,1
Izdaci za nefinancijsku imovinu	66,2	98,8	241,5	406,4
Primici od nefinancijske imovine	9,6	4,4	17,3	31,3
Bruto/Neto operativni bilans (prihodi minus tekući rashodi)	116,5	276,0	179,7	572,2
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (ukupni prihodi minus ukupni rashodi)	59,9	181,6	-44,4	197,1

Tabela 2

Preliminarni izvještaj: Institucije BiH, entiteti i BD, I-IX 2014

<i>(u mil KM)</i>	Q1	Q2	Q3	Ukupno
Ukupni prihodi	1.044,2	1.183,1	1.087,1	3.314,4
Porezi	842,2	919,0	919,7	2.680,9
Izravni porezi	113,3	98,7	86,3	298,3
Porezi na dohodak i dobit	108,8	92,9	79,8	281,5
Porezi na plaću i radnu snagu	1,6	2,1	2,1	5,8
Porez na imovinu	2,9	3,7	4,4	11,0
Neizravni porezi	728,1	818,2	832,6	2.378,9
Ostali porezi	0,7	2,2	0,8	3,7
Doprinosi za socijalno osiguranje	0,0	0,7	20,6	21,3
Grantovi	10,2	13,3	13,4	36,9
Grantovi od stranih vlada i međ.organizacija	9,9	13,3	12,5	35,8
Transferi	0,3	0,0	0,8	1,1
Neporezni prihodi	191,8	250,1	133,4	575,3
Ukupni rashodi	882,7	954,4	1.154,0	2.991,1
Tekući rashodi	858,8	929,4	1.065,0	2.853,2
Bruto plaće i naknade zaposlenih	398,2	406,3	408,0	1.212,5
Izdaci za materijal i usluge	79,1	87,6	101,7	268,4
Doznake na ime socijalne zaštite	179,4	168,9	190,3	538,5
Izdaci za kamate	33,7	49,4	33,1	116,1
Izdaci po osnovu kamata u inozemstvu	20,5	27,6	20,6	68,7
Izdaci po osnovu kamata u zemlji	13,2	21,7	12,5	47,4
Subvencije	16,0	45,0	79,1	140,1
Donacije, transferi	135,2	153,2	195,3	483,7
Drugi rashodi	17,2	19,0	57,6	93,8
Neto izdaci za nefinancijsku imovinu	24,0	25,0	89,0	138,0
Izdaci za nefinancijsku imovinu	25,1	27,3	97,5	149,9
Primici od nefinancijske imovine	1,1	2,3	8,5	11,9
Bruto/Neto operativni bilans (prihodi minus tekući rashodi)	185,5	253,7	22,1	461,2
Neto pozajmljivanje/zaduživanje (ukupni prihodi minus ukupni rashodi)	161,5	228,7	-66,9	323,3

Tabela 3